

Таким чином, управлінський облік є передумовою для ефективно функціонуючої системи менеджменту. Впровадження системи управлінського обліку в діяльність сільськогосподарських підприємств дозволить більш оперативно реагувати на мінливі умови середовища, а відповідно, бути більш конкурентоспроможними.

Література: 1. Вольська В.В. Теорія і практика управлінського обліку в аграрних підприємствах / В.В. Вольська, М.Б. Камінська // Проблеми теорії та методології бухгалтерського обліку, контролю і аналізу. – 2012. – № 22. – С. 61-66. 2. Игошина Ю.А. О понятии управленческого учета и этапах его постановки на сельскохозяйственных организациях / Ю. А. Игошина, А. Д. Черемухин // Вестник НГИЭИ. – 2015. – Выпуск № 1 (44). – С. 18-25.

ЗБУТОВА ДІЯЛЬНІСТЬ ЯК ОСНОВНИЙ ІНСТРУМЕНТ УСПІШНОЇ КОМЕРЦІАЛІЗАЦІЇ НОВОВВЕДЕНЬ НА ПІДПРИЄМСТВІ

*Панухник Я.Г., к.е.н., асистент,
Тернопільський національний технічний університет
імені Івана Пулюя*

Підготовка підприємством, у т.ч. аграрним, плану збуту, що охоплює формування стратегії розподілу продукції, розрахунок цін, планування реклами й продаж, має стати найбільш важливою стадією розроблення та реалізації цим підприємством нової продукції.

Орієнтація підприємства на збут вимагає здійснення наукової та проектно-конструкторської діяльності, співпраці з іншими виробничими і бізнес структурами. З огляду на це, стратегія збутової діяльності підприємства виступатиме основним інструментом успішної комерціалізації нововведень (нової продукції) на підприємстві [1, 2, 3].

Вважаємо, процес вибору підприємством стратегії збутової діяльності нової продукції повинен передбачати здійснення попередньої маркетингової діагностики і охоплювати етапи, представлені у табл. 1.

Таблиця 1

Структурно-логічна етапність процесу вибору аграрним підприємством стратегії збутової діяльності нової продукції*

Назва етапу	Його зміст
1	2
<p>Проведення попередніх досліджень і збору необхідних інформаційно-аналітичних даних з метою напрацювання концепції нової продукції</p>	<p>Попередні дослідження повинні стосуватись: ринкових, виробничих можливостей підприємства, кадрового потенціалу, можливих розмірів інвестування у вирішення проблем території розміщення в рамках соціально відповідальної діяльності.</p> <p>В основу збору необхідних інформаційно-аналітичних даних повинен бути покладений постулат про те, що він є важливою складовою діяльності будь-якого підприємства, у тому числі, аграрного. Функціонування цього підприємства в економічній системі певної території «виводить» його за рамки контактування зі споживачами, постачальниками. Тобто, на його діяльність також чинять вплив політичні, економічні, екологічні, науково-технічні фактори. Тому, результати функціонування й розвитку аграрного підприємства істотним чином визначаються наявністю та якістю необхідних інформаційно-аналітичних даних.</p> <p>Аналіз концепції виробництва нової продукції (її споживчі характеристики, особливості запакування, використання розпізнавальних знаків) повинен бути пов'язаний з: оцінкою і прогнозуванням ринкової ситуації, в цілому; оцінюванням потенційного ринкового сегмента; оцінкою конкурентоспроможності нового ринкового продукту; аналізом товарів-аналогів; аналізом потреб споживачів; оцінкою маркетингових цілей; оцінкою попиту на нову продукцію; аналізом внутрішніх можливостей підприємства та його ресурсного потенціалу; аналізом можливих обсягів виробництва.</p> <p>Планування процесу виробництва нової продукції повинно орієнтуватись на: розширення цільового сегмента ринку; просування нової продукції на ринок; підвищення конкурентоспроможності нової продукції та зростання обсягів її продажу; активізацію комунікативної складової в процесі виробництва і реалізації нової продукції (має відобразитись у врахуванні інтересів території розміщення, потреб громадян, підприємства).</p>
<p>Діагностування зовнішнього середовища аграрного підприємства (факторів прямого і непрямого впливу)</p>	<p>Діагностування зовнішнього середовища аграрного підприємства та факторів непрямого впливу на нього доцільно здійснювати через аналізування: обсягу ВРП, рівня доходів населення, рівня зарплати, рівня безробіття. Це дозволить підприємству оцінити існуючі тенденції, що відбуваються в регіональній і локальній економічних системах. Таке діагностування уможливить визначення структури попиту на нову продукцію, обґрунтування впливу структури місцевого населення на асортимент нової продукції та необхідні обсяги її виробництва, виявлення впливу доходу споживачів на попит продукції аграрного підприємства.</p> <p>Діагностування зовнішнього середовища аграрного підприємства і факторів непрямого впливу на нього доцільно проводити через аналізування чинної нормативно-правової бази, ідентифікацію можливих: споживачів нової продукції, конкурентів, каналів збуту, основних ринків, особливостей процесу взаємовідносин із постачальниками та іншими контрагентами.</p>

1	2
Оцінювання пристосування підприємства до середовища функціонування	Таке оцінювання доцільно здійснювати з використанням SWOT і PEST-аналізу. За допомогою SWOT-аналізу визначаються сильні та слабкі сторони підприємств, його можливості та загрози, на основі яких повинні бути напрацьовані стратегічні напрями його вдосконалення. Реалізація SWOT-аналізу у практиці роботи аграрного підприємства уможливить трансформацію слабких сторін підприємства на сильні та усунути (або хоча б нівелювати) зовнішні загрози, використовуючи його можливості. PEST-аналіз повинен проводитись задля визначення впливу політичних, економічних, соціально-культурних і технологічних факторів та інтенсивності такого впливу. Різновидами PEST-аналізу, які можуть бути використані, є SLEPT-аналіз (ураховує правовий фактор) або STEEPLE-аналіз (передбачає проведення таких видів аналізу: соціально-демографічний, технологічний, економічний, навколишнє природне середовище (природні фактори), політичний, правовий та етнічний фактори).
Діагностування внутрішнього середовища аграрного підприємства	Діагностування внутрішнього середовища аграрного підприємства та факторів впливу на нього доцільно здійснювати через аналізування: цілей, організаційної структури, використовуваних технологій, персоналу.
Оцінка рівня ефективності функціонування і результативності роботи аграрного підприємства як елемента територіальної економічної системи	При оцінці рівня ефективності функціонування і результативності роботи аграрного підприємства як елемента територіальної економічної системи, слід виходити з того, що ефективність є характеристикою діяльності суб'єкта господарювання, яка співвідносить результат (ефект) діяльності з цілями, що переслідуються, як відношення цього результату до цілей.

* Джерело: авторська розробка

Після завершення проходження аграрним підприємством усіх етапів процесу вибору стратегії збутової діяльності нової продукції, воно може «виводити» і впроваджувати нову продукцію на ринку.

Позитивні наслідки здійснення вищезазначеного процесу можуть сприяти: нарощуванню потенціалу підприємства як економічної системи для підвищення його конкурентоспроможності і виробництва якісної продукції; максимальному врахуванню потреб і інтересів не тільки підприємства, а й територіальної економічної системи та її населення як потенційних споживачів.

Література: 1. Балабанова Л.В. Управління збутовою політикою : навчальний посібник / Л.В. Балабанова, П. Митрохіна. – К. : ЦУЛ, 2011. – 240 с. 2. Бондарчук Л.В. Сучасні технології управління [Електронний ресурс] / Л.В. Бондарчук, Л. Попеляр. – Режим доступу: <http://intkonf.org/bondarchuk-lv-popelyar-av-suchasni-tehnologiyi-upravlinnya>. 3. Погорелов Ю.С. Модель вибору стратегії розвитку як складник загальної моделі розвитку підприємства / Ю.С. Погорелов // Економіка. Менеджмент. Підприємництво: збірник наукових праць. – 2012. – № 22 (II). – С. 84-90.